

PRIRUČNIK

za koordinateure i
koordinatorice

Akcija za

Izdanje 2023.

Akcija za

IMPRESSUM

Priručnik pripremale

Maša Cek

Ema Žufić

Sara Sušanj

Priručnik je izrađen u sklopu projekta „Izbori se“.

Projekt „Izbori se!“ provodi Udruga "Delta" u partnerstvu s Gradom Rijeka, Gradom Opatija i Gradom Križevci. Projekt je sufinanciran sredstvima Ministarstva znanosti, obrazovanja i mladih, Grada Rijeke, Grada Opatije i Grada Križevaca.

Stajališta izražena u ovoj publikaciji isključiva su odgovornost Udruge „Delta“ i ne odražavaju nužno stajališta Ministarstva znanosti, obrazovanja i mladih, Grada Rijeke, Grada Opatije i Grada Križevaca.

REPUBLIKA HRVATSKA
Ministarstvo znanosti,
obrazovanja i mladih

Akcija za

UVOD – O „AKCIJI ZA 5!“

Akcija za

...pruža mogućnost mladima

srednjoškolske dobi da steknu znanja i razviju kompetencije potrebne za aktivno djelovanje u zajednici. Ove godine fokus je na **političkoj pismenosti mladih.** Program im također (neovisno o temi) omogućava da se upoznaju s procesom donošenja odluka na lokalnoj razini, čime ih se dodatno osnažuje za (su)djelovanje u lokalnoj zajednici.

„Akcija za 5!“ se odvija u nekoliko faza, a svaka faza ima specifične zadatke, trajanje i ishode učenja.

- **U prvoj fazi** mladi sudjeluju na pripreмноj radionici na kojoj će dobiti osnovne informacije o temi političke pismenosti mladih te steći osnovna znanja o jednom od alata za djelovanje u tom području – formi projektnoga prijedloga.
- **U drugoj fazi** učenici i učenice razvijaju set vještina koje im omogućuju samostalno i proaktivno djelovanje u zajednici: mladi u manjim grupama uz pomoć svojih koordinatora i koordinatorica razvijaju i pišu projektne prijedloge, prezentiraju ih, o njima raspravljaju te odabiru pobjednički projekt. U ovoj fazi mladi također stječu vještine (samo)vrednovanja, prezentacijske vještine i vještine rasprave – pisane i usmene.
- **U trećem dijelu** odabrani tim učenika i učenica provodi projekt odabran kao najbolji, što im omogućuje stjecanje novih, praktičnih vještina nadgledanja i provedbe projekta, razvoj samopouzdanja te samorealizaciju u području djelovanja za

REPUBLIKA HRVATSKA
Ministarstvo znanosti,
obrazovanja i mladih

mlade u njihovoj zajednici.

Ciljevi „Akcije za 5!“:

- Potaknuti i osposobiti mlade za djelovanje u zajednici;
- Razviti građansku i socijalnu kompetenciju mladih;
- Upoznati mlade s osnovnim informacijama o važnosti teme političke pismenosti mladih,
- Educirati mlade o osnovama pisanja projektnih prijedloga;
- Upoznati mlade s radom lokalne samouprave i procesom donošenja odluka.

Ciljna skupina programa su mlade osobe srednjoškolske dobi (15 do 19 godina), odnosno učenici i učenice srednjih škola.

Ishodi učenja:

- Opisati oblike aktivnog sudjelovanja mladih;
- Argumentirati važnost političke pismenosti mladih;
- Razviti projektni prijedlog na temu zdravlja mladih;
- Vrednovati projektne prijedloge prema određenim kriterijima procjene;
- Isplanirati i provesti projekt u lokalnoj zajednici;
- Identificirati ključne dionike i donositelje i donositeljica ice odluka u zajednici i uspostaviti odnos s njima u fazama razvoja i provedbe projekta.

GRAD RIJEKA

GRAD OPATIJA

GRAD KRIŽEVCI

REPUBLIKA HRVATSKA
Ministarstvo znanosti,
obrazovanja i mladih

Što je projekt?

Svi smo mi građani i građanke društva. Kao aktivni građani i građanke, svoju ulogu promišljamo i djelujemo na način koji čini život boljim za nas i one čine našu zajednicu – lokalnu, nacionalnu ili šire.

Jedan od oblika djelovanja u zajednici je provedba projekata - niza povezanih aktivnosti koje se provode kako bi postigli zadani cilj. Projekti se razlikuju svojim trajanjem, potrebnim resursima, dosegom, vrstom aktivnosti: od uređenja školskog igrališta do izgradnje studentskog kampusa!

Ono što je svim projektima zajedničko jest **projektna logika**. Svaki projekt usmjeren je na rješavanje problema ili potrebe ciljne skupine odnosno korisnika, ima svoj cilj, postiže se provedbom aktivnosti i sadrži proračun u kojem su popisani troškovi potrebni za njegovu provedbu.

Od problema do cilja

Projekt je niz povezanih aktivnosti koje provodimo s nekom svrhom. Svrha je središnji cilj projekta kojom se rješava glavni problem, a definira ju se s obzirom na korist za ciljne skupine. Ciljne skupine su korisnici i korisnice - osobe ili grupe za čiju dobrobit projekt provodimo.

Teško da će pojedini projekt riješiti sve aspekte problema, stoga trebamo pažljivo odabrati svoje ciljeve. Jedan od najpoznatijih pristupa postavljanju ciljeva nazvan je **SMART**. To znači da su ciljevi postavljeni specifično, jasno i precizno, da su mjerljivi (u količinama, trajanju, svotama, postocima i sl.), da su ostvarivi, da su relevantni, odnosno zaista važni za ciljnu skupinu te da su vremenski određeni (imaju jasan početak i kraj).

GRAD RIJEKA

GRAD OPATIJA

GRAD KRIŽEVCI

REPUBLIKA HRVATSKA
Ministarstvo znanosti,
obrazovanja i mladih

Kako do cilja – aktivnosti i proračun projekta

Svaki projekt niz je međusobno povezanih aktivnosti koje se osmišljavaju, dogovaraju i provode kako bi se postigli zadani ciljevi projekta. Pri rješavanju istog problema možemo se koristiti različitim metodama i aktivnostima koje određuju **kako** želimo postići zadani cilj. U provedbi aktivnosti upotrebavamo ljudske, tehničke i financijske resurse.

Kako bi uspješno planirali, pišemo proračun projekta, koji predstavlja prijevod projekta u novčane iznose. Kod izrade treba pripaziti da svi troškovi koji će nastati direktno u provedbi aktivnosti budu predviđeni u proračunu, dok istovremeno treba obratiti pažnju da se u troškovima ne pretjeruje i da odražavaju realne cijene na tržištu. Proračun treba biti izrađen tako da su troškovi jasni svakome tko ga čita.

Želiš znati više?

Pogledaj naše videoe!

[Što je projekt?](#): Tko su aktivni građani_ke? Što je projektna logika?

[Od problema do cilja](#): Što su to problemi i potrebe ciljane skupine? Kako postaviti kvalitetne ciljeve u projektu?

[Kako do cilja](#): kako napraviti popis aktivnosti i povezati ih s pripadajućim troškovima

Tijek „Akcije za 5!“ i uloga koordinatora i koordinatorica

1. UPOZNAVANJE

Zbog uspostave ugodne atmosfere, rad je dobro započeti upoznavanjem učenika i učenica međusobno, kao i s koordinatorom ili koordinatoricom. Preporučujemo provesti neku od igara za upoznavanje, a nakon toga, kratko popričati o očekivanjima i motivaciji učenika i učenica za aktivnosti. Dobro je i dogovoriti osnovna pravila rada i omogućiti učenicima i učenicama da postave i svoja, uz slaganje cijele grupe.

Primjer igre upoznavanja: Predmet koji me opisuje

Koordinator_ica zadaje uputu i započinje s igrom. Zadatak svake osobe je uzeti jedan predmet iz svoje torbe ili neposredne blizine te se predstaviti uz njegovu pomoć.

- Pitanje: *Što predmet koji ste uzeli govori o vama kao osobi?*
- Primjer: *Ja sam Ivana, a ovo je moja kutijica za nakit. U njoj čuvam ogrlice koje gotovo nikada ne nosim jer mi smetaju dok se krećem (volim biti aktivna!). No, nekada ih volim staviti, a ova mi je posebno draga jer sam ju naslijedila od none.*

Primjer pravila rada

- *Međusobno se poštujemo (slušamo druge dok govore, raspravljamo o riječima, ne osobinama, poštujemo tuđi osobni prostor)*
- *Ovo je prostor diskrecije (poštujemo privatnost i ne iznosimo ono o čemu razgovaramo van grupe)*
- *Poštujemo vrijeme (držimo se dogovorenih rokova, trudimo se svima dati priliku za djelovanje u vremenu kojeg imamo)*
- *Imate li neki prijedlog, neko dodatno pravilo koje želite uvesti?*

2. BRAINSTORMING (OLUJA IDEJA)

Učenici i učenice unutar grupe raspravljaju o temi, o tome što bi htjeli napraviti za druge mlade u njihovoj okolini. Smisao *brainstorminga* (oluje ideja) je da osmisle što je više moguće zanimljivih ideja, bez osude i procjene korisnosti. Nakon toga jednu ili dvije ideje detaljnije analiziraju i odabiru koju će predstaviti u projektnom prijedlogu.

Prijedlozi mogu ići u smjeru osmišljavanja projekta koji uključuje:

1. **KAMPANJU** – akcije/aktivnosti informiranja mladih/javnosti ili zagovaranja prema donositeljima_cama odluka;
2. **EDUKACIJU** – aktivnosti edukacije za mlade u nekom području važnom za temu.

3. PISANJE PROJEKTOG PRIJEDLOGA

Pisanje projekta podrazumijeva ispunjavanje unaprijed pripremljenog nacrtu prijedloga projekta, koji se sastoji od sljedećih elemenata: opisa problema/potrebe, cilja projekta, opisa aktivnosti, tablice plana aktivnosti i proračuna.

Obrazac projektnog ispunjava se na računalo. Za bolju produktivnost i iskorištavanje vremena preporučujemo da učenici podijele zadatke – mogu se podijeliti prema dijelovima projekta, netko može biti zadužen za telefoniranje i prikupljanje ponuda za proračun, a netko za pretipkavanje na računalo.

**PROJEKTNI PRIJEDLOZI MORAJU SE POSLATI DO 13.30 SATI
ILI SE KRAJNJA OCJENA PROJEKTA UMANJUJE!**

REPUBLIKA HRVATSKA
Ministarstvo znanosti,
obrazovanja i mladih

Što?	Primjer	Vrijeme ispunjavanja
<p>Opis problema/potrebe – učenici i učenice ukratko objašnjavaju zašto je dobro odnosno potrebno provesti projekt (npr.). Podsjetite učenike na to da svaki projekt ima svoje korisnike_ice, koji imaju svoje probleme i potrebe.</p>	<p><i>Loša koncentracija učenika_ca na nastavi zbog narušenog mentalnog zdravlja.</i></p>	<p>10 min</p>
<p>Cilj projekta – učenici i učenice opisuju što žele postići projektom. Učenici mogu odrediti jedan do tri cilja projekta. Važno je imati na umu da se projekt, kao i njegovi ciljevi, mora ostvariti unutar okvirno mjesec dana!</p>	<p><i>Učenici prvog razreda srednje škole usvojiti će načela uspješne organizacije vremena i kreirati vlastite planove učenja.</i></p>	<p>20 min</p>
<p>Opis aktivnosti – učenici i učenice navode kako će projekt biti proveden, tj. detaljnije opisuju aktivnosti koje će provesti kako bi postigli zadani cilj.</p>	<p><i>Organizirat će se tri radionice: na prvoj će im se predstaviti trikovi efikasne organizacije vremena, na drugoj će izraditi vlastiti plan učenja, a na trećoj imati priliku razgovarati sa stručnjacima i dobiti odgovore na sva svoja pitanja.</i></p>	<p>50 min</p>
<p>Tablica aktivnosti treba sadržavati popis aktivnosti koje će učenici i učenice provesti, vremenske rokove za provedbu aktivnosti, kao i popis zaduženih osoba za provedbu tih aktivnosti. Te osobe mogu biti učenici i učenice ili predstavnici i predstavnice drugih organizacija koje će učenici i učenice zadužiti za provedbu specifičnih aktivnosti.</p>	<p><i>Izrada hodograma radionica. Izrada potrebnih materijala za radionice. Kontaktiranje srednjih škola u Rijeci i dogovor termina radionice. Izrada i plasiranje oglasa na društvenim mrežama i Novom listu. Kontaktiranje stručnjaka_inja.</i></p>	<p>15 min</p>
<p>Tablica proračuna treba sadržavati sve troškove koji će nastati u svrhu provedbe aktivnosti. Troškovi se trebaju temeljiti na realnim cijenama – učenici i učenice trebaju provjeriti cijene (online, telefonski...).</p>	<p><i>Zoom licenca – 15 eura. Bon za mobitel – 20 eura. Honorar za 2 stručnjaka_inje – 200 eura. Digitalna priprema za promotivni materijal – 100 eura. Oglašavanje – 150 eura.</i></p>	<p>45 min</p>

4. PRIPREMA ZA RASPRAVU I GLASANJE

Svi predani projektni prijedlozi dostavit će vam se u pauzi za ručak kako biste ih mogli dati svojoj grupi učenika i učenica.

Tri su važna zadatka učenika i učenica u drugom dijelu dana, nakon ručka.

Učenici i učenice svake grupe trebaju odrediti po jednog učenika ili učenicu koja će biti **predstavnik ili predstavnica grupe u Vijeću učenika**, koje daje konačne ocjene i time sudjeluje u izglasavanju najboljeg projektnog prijedloga. Predlažemo da pitate učenike i učenice želi li netko biti u Vijeću, a ostali izlažu svoje (ne)slaganje. Drugi način je da učenici i učenice sami predlože svojeg predstavnika ili predstavnicu sistemom većine. Nakon odabira, vijećnika ili vijećnicu šaljete voditeljicama Akcije za 5!, koje će ih kratko pripremiti za njihovu ulogu, odnosno bodovanje projekata prema unaprijed postavljenim kriterijima. Vijećnici i vijećnice se zatim vraćaju u grupu i nastavljaju sa zajedničkim radom.

Drugi zadatak učenika i učenica jest da pregledaju ostale projektne prijedloge te u dogovoru **pripreme pitanja i/ili komentare za druge grupe**. Učenici i učenice mogu pripremiti jedno do dva pitanja za svaku grupu – ili za pojašnjenje ili kao prijedlog za unaprjeđenje projekta. Najbolje je da ih zapišu i dogovore tko će ih postavljati, odnosno čitati na raspravi.

Također, učenici i učenice trebaju odlučiti tko će **predstavljati njihov projekt i odgovarati na pitanja i komentare iz publike**. Mogu odabrati jednu ili dvije osobe. Osobe koje predstavljaju ne moraju nužno odgovarati na sva pitanja drugih grupa, ali poželjno je da postoji jasna podjela uloga unutar tima.

GRAD RIJEKA

GRAD OPATIJA

GRAD KRIŽEVCI

REPUBLIKA HRVATSKA
Ministarstvo znanosti,
obrazovanja i mladih

5. RASPRAVA I ODABIR POBJEDNIČKOG PROJEKTA

Predstavljanje projekata i rasprava održavaju se u gradskoj vijećnici, a moderiraju je voditeljice „Akcije za 5!“. **Svaka grupa ima tri do pet minuta** za predstavljanje svojeg projekta (ovisno o ukupnom broju učenika i učenica na Akciji!). Nakon svakog izlaganja, slijedit će kratka rasprava s pitanjima i komentarima drugih grupa, a nakon toga Vijeće učenika i učenica odlučit će o pobjedničkom projektu ispunjavajući unaprijed pripremljen listić s kriterijima za vrednovanje. Učenike i učenice će pratiti i poticati i ostali dionici iz grada i zajednice, a dobit će i konstruktivne prijedloge za daljnje poboljšanje svojih prezentacijskih i govorničkih vještina!

Više o prezentaciji projekta

Na završnom predstavljanju i raspravi cilj je predstaviti projektну ideju i uvjeriti slušatelje i slušateljice da je baš ona pobjednička.

Učenici i učenice koji prezentiraju projektни prijedlog moraju u tri do pet minuta predstaviti:

- ✓ naziv projektноg prijedloga;
- ✓ opisati problem kojeg je grupa odlučila riješiti;
- ✓ navesti cilj i opisati glavne aktivnosti kako će postići svoj cilj;
- ✓ navesti ukupan iznos projektноg prijedloga i opisati na što se odnosi najveća financijska stavka.

Više o Vijeću učenika i učenica

Vijećnici i vijećnice donose odluku o tome koji je projektни prijedlog pobjednički, a to znači da će se financirati i stvarno provesti.

REPUBLIKA HRVATSKA
Ministarstvo znanosti,
obrazovanja i mladih

Vijeće učenika i učenica čine predstavnici i predstavnice svih grupa. Te osobe ne prezentiraju projektne prijedloge i ne moraju sudjelovati u raspravi, ali moraju pažljivo pročitati sve projektne prijedloge, pratiti raspravu i ocjenjivati sve grupe. Na kraju svake rasprave mjesto je za vijećnička pitanja, koja služe za pojašnjenje i omogućava im (pr)ocjenu projekta.

Za procjenu projekta postoje jasni kriteriji koje moraju uzeti u obzir.

Vijeće učenika i učenica boduje svaki od navedenih kriterija od 1 do 5 (kao kod školskih ocjena):

- Projekt **odgovara na stvarne potrebe mladih** u zajednici i nudi rješenje koje će imati iznimno pozitivan utjecaj na njih;
- **Aktivnosti projekta su dobro usklađene s vremenom** koje grupa ima na raspolaganju i projekt je moguće provesti u zadanom okviru;
- **Proračun je realan**, usklađen s aktivnostima i obuhvaća sve što je potrebno da se ovaj projekt provede;
- **Prezentacija projekta jasno predstavlja** ideju projekta, aktivnosti i proračun.

Projekt prijedlog s najvećom srednjom vrijednosti glasova pobjeđuje!

Uloga koordinatora ili koordinatorice

Koordinator ili koordinatorica grupe učenika ima višestruk zadatak. Vi ćete pomagati učenicima i učenicama i određivati tijek projekta u suradnji s voditeljicama „Akcije za 5!“. Također, očekuje se da znate kako funkcionira lokalna samouprava u onoj mjeri da učenike i učenice možete usmjeravati i savjetovati.

GRAD RIJEKA

GRAD OPATIJA

GRAD KRIŽEVCI

REPUBLIKA HRVATSKA
Ministarstvo znanosti,
obrazovanja i mladih

Koje su vaše glavne uloge?

- Poticati učenike i učenice da budu aktivni i aktivne i ispune sve zadatke;
- Usmjeravati i voditi svoju grupu kroz „Akciju za 5!“ i izradu projektnog prijedloga;
- Koordinirati i motivirati → **vi niste vođe ili predsjedavajući već njihovi pomagači!**
- Pružiti učenicima i učenicama priliku da aktivno prikupe informacije o tematskom pitanju;
- Pružiti učenicima i učenicama priliku da otkriju da postoje različita mišljenja o određenom pitanju;
- Razviti kod učenika i učenica vještinu formuliranja pitanja;
- Pružiti učenicima i učenicama priliku da razviju sposobnosti držanja javnog govora;
- Upoznati učenike i učenice s lokalnom vlašću;
- Omogućiti učenicima i učenicama da nauče raspolagati s ograničenim iznosom novca;
- Omogućiti učenicima i učenicama da uče o donošenju odluke između više različitih opcija;
- Potaknuti učenike i učenice da aktivno sudjeluju u zajednici.

Učenike i učenice ćete upoznati na Danu akcije u gradskoj vijećnici.

Uvijek započnite s kratkim upoznavanjem. Ne zaboravite se predstaviti! Recite im nešto više o sebi. Kako ste se uključili u projekt, što mislite o temi i slično? Važno je da budete opušteni, ali i da pažljivo usmjeravate sve aktivnosti i zadatke koji su postavljeni pred učenike i učenice.

GRAD RIJEKA

GRAD OPATIJA

GRAD KRIŽEVCI

REPUBLIKA HRVATSKA
Ministarstvo znanosti,
obrazovanja i mladih

Objasnite im način rada i dogovorite se osnovna pravila i rokove. Praćenje Priručnika za učenike i učenice bit će vam od velike pomoći. To će vam dati osjećaj sigurnosti, a također je i od velike pomoći i za učenike i učenice.

Što očekujemo od vas?

Vi niste nastavnici i nastavnice i ne pokušavajte to biti, **vi ste njihovi pomagači i pomagačice**. Trebate im **pomoći u koordinaciji rada i motivirati ih**. Učenici i učenice moraju posao obaviti sami. Vi želite predati dobar prijedlog i želite da on bude realiziran, baš kao i učenici i učenice. Suradnja je ključna! Kad je grupa pasivna ili na neki način razočarana, vaš je zadatak da pokrenete proces ispočetka, da potičete grupu. No, pobrinite se da rezultat ne ovisi samo o vašem aktivnom pristupu.

Informirajte ih da mogu izabrati predsjedavajućeg ili predsjedavajuću, ako to žele. Predsjedavajući_a kontrolira procese i informira se o radu svih u grupi. Nemojte sami određivati različite poslove. Pustite grupu da radi sama i uči kroz rad.

Sugerirajte da podijele grupu u manje podgrupe (npr. parove). Pustite ih da osmisle nekoliko zadataka (npr. koga će koja grupa kontaktirati, tko će se baviti proračunom, a tko pisanjem prijedloga, itd.).

Čitavo se vrijeme informirajte o napretku grupe (što su dogovorili, što trenutno rade, što planiraju raditi...). Ponekad će se grupa morati u tijeku rada dogovoriti da promijeni prvobitni dogovor jer će se pokazati da je on neprovediv. Vi im slobodno pružite pomoć pri donošenju odluka savjetima (izabrati nešto potpuno drugo ili prilagoditi ono što su već izabrali), no ne namećite svoje mišljenje. Pazite da si grupa ne zada prevelike ili preteške zadatke koje neće moći ostvariti.

GRAD RIJEKA

GRAD OPATIJA

GRAD KRIŽEVCI

REPUBLIKA HRVATSKA
Ministarstvo znanosti,
obrazovanja i mladih

Akcija za

Pružite im pomoć pri oblikovanju pitanja koje žele postaviti putem telefona određenim osobama, poduzećima ili grupama. Neka vas informiraju o svim postignutim dogovorima (npr. ako dogovore volonterski rad za izvedbu svog projekta). Svakako im naglasite da pri dogovaranju s bilo kime moraju imati na umu da postoji mogućnost da njihov projekt neće biti izvršen i da to i druga strana mora znati.

Tijekom jutra kada učenici i učenice osmišljavaju projekte, imaju mogućnost kontaktirati stručnjake i stručnjakinje, odnosno zaposlenice Delte i gradske uprave. Grupa mora formulirati određene projektne ideje, ali i sva otvorena pitanja koja su nejasna ili su potrebna kako bi se projekt što bolje isplanirao i kasnije proveo. Stručnjaci i stručnjakinje će im potom odgovarati na pitanja o npr. izvedivosti i pružiti razne informacije te ponekad i dozu inspiracije.

Zapamtite da niste sami i same – obratite se za pomoć!

REPUBLIKA HRVATSKA
Ministarstvo znanosti,
obrazovanja i mladih

Rad s mladima

Važnost rada s mladima prepoznata je na razini politika Europske unije od 2008. godine kada se njegova vrijednost ističe u „Europskoj strategiji za mlade – ulaganje i osnaživanje“: *„Rad s mladima treba podržavati, prepoznati ga zbog njegovog gospodarskog i društvenog doprinosa te profesionalizirati.“*

Hrvatski autori smatraju da je rad s mladima „poseban oblik odgojno-obrazovne djelatnosti čiji je cilj nadograditi napore roditelja i škole te pomoći u stvaranju odgovornog, samosvjesnog, kritičnog i mislećeg člana društva“ (Kovačić i Ćulum, 2015: 23)

10 NAČELA RADA S MLADIMA (Kovačić i Ćulum, 2015)

1. Promocija autonomije, slobode i odgovornosti mlade osobe;
2. Partnerski odnos između mladih i radnika s mladima;
3. Usmjerenost na proces i otvorenost za nova učenja;
4. Upotreba neformalnih metoda učenja i stvaranje uvjeta za informalno učenje;
5. Fleksibilnost i inovativnost;
6. Utemeljenost na potrebama;
7. Interdisciplinarnost i međusektorska suradnja;
8. Fokus na humanističkim vrijednostima ravnopravnosti, interkulturalnosti, ljudskih prava, poticanja nenasilja i izgradnje mira;
9. Zabavnost sadržaja;
10. Kompetentnost i profesionalnost radnika s mladima.

Napomene za rad s mladima u „Akciji za 5!“

- Budite aktivne i entuzijastične kako biste motivirali svoju grupu;
- Tretirajte učenike i učenice pozitivno i stvorite uvjete da dožive uspjeh;
- Djelujte na ravnopravnoj razini s učenicima i učenicama, ali vodite računa o planiranju vremena;
- Svako mišljenje učenika i učenica treba biti dobro argumentirano;
- Objasnite im svaki dio programa „Akcije za 5!“.

Ako nešto ne znate, osjećate se neugodno ili nesigurno, možete se slobodno obratiti zaposlenicama Udruge „Delta“!

GRAD RIJEKA

GRAD OPATIJA

GRAD KRIŽEVCI

REPUBLIKA HRVATSKA
Ministarstvo znanosti,
obrazovanja i mladih

Etička načela rada koordinatora i koordinatorica u „Akciji za 5!“

Etički kodeks odnosi se prije svega na moralne i profesionalne principe koje koordinatori i koordinatorice trebaju poštivati u svojem radu.

Koordinatori i koordinatorice imaju obavezu da:

Tretiraju mlade s poštovanjem.

- Poštivanje ljudskih prava svakog učenika i učenice, izbjegavajući bilo kakav oblik diskriminacije (na osnovu rase, spolne i/ili rodne pripadnosti, seksualne orijentacije, religijskog opredjeljenja, obrazovanja, socioekonomskog statusa i dr.);
- Objašnjavanje i održavanje načela povjerljivosti, tj. toga da su sve informacije unutar grupe učenika i učenica i između koordinatora ili koordinatorice i učenika i učenica povjerljive i ne smiju se koristiti u druge svrhe bez jasno danog pristanka – osim u slučaju kada informacija ukazuje na postojanje opasnosti za učenike i učenice, koordinatora ili koordinatoricu i/ili nekog drugog pojedinca ili pojedinku.

Poštuju odabire i potiču mlade na donošenje vlastitih odluka.

- Informiranje mladih o različitim ishodima njihovih odluka bez nametanja vlastitog rješenja;
- Omogućavanje prilike za učenje iz iskustva i stvaranje preduvjeta za uspjeh, čime se gradi i potiče samopouzdanje učenika i učenica;
- Poštivanje izbora učenika i učenica, pri čemu im se ukazuje na to da posljedice njihovih djela moraju poštivati načela poštivanja ljudskih prava.

Brinu za dobrobit i sigurnost mladih.

- Preuzimanje odgovornosti za procjenu rizika za učenike i učenice te pravovremena komunikacija sa zaposlenicima Udruge „Delta“ u slučaju da postoji sumnja na ugrozu;
- Poticanje učenika i učenica na učenje strategija za suočavanje s izazovima u skladu s vlastitim mogućnostima i izbjegavanje bespotrebnih rizika;
- Briga o čuvanju privatnih podataka i sigurnosti učenika i učenica.

Doprinos promociji društvene pravde za mlade i za društvo u cjelini.

- Promocija pravednosti i reakcija na diskriminatorne akcije i stavove;
- Ohrabrivanje mladih na uvažavanje različitosti;
- Promocija participacije mladih u društvu;
- Ohrabrivanje mladih na udruživanje i rad na pitanjima od zajedničkog interesa.

Principi rada koordinatora i koordinatorica „Akcije za 5!“

Koordinatori i koordinatorice se obvezuju na to da:

- Djeluju u skladu sa zakonima Republike Hrvatske;
- Ne zloupotrebljavaju angažman koordinatora ili koordinatorice u cilju ostvarivanja intimnih i/ili seksualnih odnosa s mladima;
- Uvažavaju granicu između profesionalnog i privatnog života i ne razvijaju osobne, privatne i intimne odnose s kolegama i kolegicama i suradnicima i suradnicama za vrijeme trajanja angažmana;
- Ne sudjeluju u aktivnostima koje su povezane s uslugama i/ili poslovima iz osobne koristi i prihvaćanje poklona i/ili usluga od mladih;
- Razvijaju vještine i kompetencije mladih, kao i vlastite;
- Preuzimaju samo one poslove i/ili odgovornosti za koje koordinatori ili koordinatorice osjećaju da imaju potrebna znanja, vještine i sposobnosti (u slučaju nesigurnosti, potražiti podršku zaposlenica Udruge „Delta“);
- Traže i uvažavaju povratnu informaciju od mladih, suradnika i suradnica i zaposlenica Udruge „Delta“ o kvaliteti obavljenog posla;
- Prisustvuju pripremnoj radionici i edukaciji koordinatora i koordinatorica i proučavanje materijala ustupljenih od strane Udruge „Delta“.

RASPORED

08:45	Dolazak i registracija sudionika i sudionica
09:10	Pozdravni govori organizatora i organizatorica, kao i domaćina
09:15	Odabir ideje i ispunjavanje projektnog prijedloga
13:30	Predaja projektnih prijedloga
13:30	Ručak
15:00	Priprema za predstavljanje i raspravu
16:15	Predstavljanje projekata i rasprava
18:00	Odabir i proglašenje najboljeg projekta